

ВИСНОВОК
ПРО НАУКОВУ НОВИЗНУ, ТЕОРЕТИЧНЕ ТА ПРАКТИЧНЕ
ЗНАЧЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ДИСЕРТАЦІЇ

Котенка Олексія Ігоровича

«Обґрунтування застосування збагаченої тромбоцитами аутоплазми в лікуванні вогнепальних сліпих та осколкових поранень м'яких тканин», на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 22 охорона здоров'я за спеціальністю 222 Медицина

ГОЛОВА ЗАСІДАННЯ: завідувач кафедри факультетської хірургії Запорізького державного медико-фармацевтичного університету, доктор медичних наук, професор Клименко А.В.

СЕКРЕТАР: доцент кафедри загальної хірургії та післядипломної хірургічної освіти ННПО Запорізького державного медико-фармацевтичного університету, кандидат медичних наук, доцент Данилюк М.Б.

ПРИСУТНІ: проректор з наукової роботи Запорізького державного медико-фармацевтичного університету, Заслужений діяч науки і техніки України, доктор медичних наук, професор Туманський В.О., завідувач кафедри ортопедії та травматології Головаха М.А., завідувач кафедри загальної хірургії та післядипломної хірургічної освіти ННПО ЗДМФУ, доктор медичних наук, професор Завгородній С.М., професор кафедри загальної хірургії та післядипломної хірургічної освіти ННПО ЗДМФУ, доктор медичних наук, професор Капшитар О.В., доцент кафедри загальної хірургії та післядипломної хірургічної освіти ННПО ЗДМФУ, кандидат медичних наук, доцент Ярешко Н.О., доцент кафедри загальної хірургії та післядипломної хірургічної освіти ННПО ЗДМФУ, кандидат медичних наук, доцент Бачурін А.В., доцент кафедри загальної хірургії та післядипломної хірургічної освіти ННПО ЗДМФУ, кандидат медичних наук, доцент кафедри загальної хірургії та післядипломної хірургічної освіти ННПО ЗДМФУ, доктор філософії, доцент Кубрак М.А., асистент кафедри загальної та післядипломної хірургічної освіти ННПО ЗДМФУ, кандидат медичних наук Кравець М.С., асистент кафедри загальної та післядипломної хірургічної освіти ННПО ЗДМФУ, кандидат медичних наук Ковальов К.О., доцент кафедри загальної та післядипломної хірургічної освіти, кандидат медичних наук, доцент Капштар О.О.

Усього присутніх – 12 осіб

На спільному засіданні кафедр загальної хірургії та післядипломної хірургічної освіти ННПО, факультетської хірургії, ортопедії та травматології Запорізького державного медико-фармацевтичного університету МОЗ України 9 січня 2025 року проаналізовані результати виконання здобувачем ступеня доктор філософії, аспірантом денної форми навчання кафедри загальної хірургії та післядипломної хірургічної освіти ННПО ЗДМФУ Котенком Олексієм Ігоровичем освітньо-наукової програми та індивідуального плану наукових досліджень, тексту написаної дисертації та опублікованих наукових статей і тез за темою дисертації, а також заслухана доповідь-презентація та відповіді здобувача на запитання учасників фахового семінару.

Актуальність теми дисертації. Наразі основні методи лікування бойових поранень не завжди забезпечують необхідні показники швидкості загоєння і мінімізації ускладнень, особливо щодо розвитку інфекційного процесу в рані. Саме тому розробка та впровадження нових методів лікування із залученням platelet rich plasma (PRP) є надзвичайно перспективним напрямом. Даний метод має потенціал для значного прискорення загоєння завдяки активізації проліферативної та ремоделюючої фази регенерації тканин, що дозволяє скоротити площу та об'єм рани та покращити утворення грануляційної тканини (ГТ).

Важливим аспектом цього дослідження є створення алгоритму лікувальних заходів, що враховують різні фази загоєння ран та адаптовані до особливостей бойових поранень, зокрема до рівня забруднення рани та ступеня ушкодження тканин.

Таким чином, обраний напрям дослідження є надзвичайно важливим і своєчасним для сучасної медицини. Отримані у ході дослідження результати не лише поліпшать клінічні показники лікування бойових поранень, а й дадуть змогу раціональніше використовувати медичні ресурси, знизять навантаження на хірургічні відділення та закладуть основу для подальшого розвитку регенеративних технологій у військовій медицині. Відтак, дисертаційна робота Котенка Олексія Ігоровича є водночас актуальною й перспективною.

Новизна дослідження та одержаних результатів. Розроблено інноваційний підхід до лікування вогнепальних осколкових поранень м'яких тканин із використанням PRP-терапії в комбінації з накладанням шкірних швів. Розширені наукові поняття про застосування PRP-терапії для лікування вогнепальних поранень м'яких тканин, включаючи використання первинно-відтермінованих та ранніх вторинних швів. Уточнено антимікробну дію PRP в умовах забруднених вогнепальних поранень, що демонструє її ефективність у зниженні мікробного навантаження та профілактиці інфекційних ускладнень. Вдосконалено методи лікування шляхом розробки адаптивного алгоритму застосування PRP-терапії з урахуванням термінів та типу швів, що підвищує ефективність лікування.

Теоретичне значення отриманих результатів. Теоретичне значення дисертаційної роботи полягає у науковому обґрунтуванні сучасного підходу до лікування ізольованих вогнепальних осколкових поранень шляхом комбінації накладання шкірних швів з ін'єкціями збагаченої тромбоцитами аутоплазми.

Практичне значення отриманих результатів. Результати роботи дозволили удосконалити підходи до лікування ізольованих вогнепальних осколкових поранень м'яких тканин шляхом комбінації ін'єкцій PRP з накладанням шкірних швів.

Використання PRP у лікуванні ВОП сприяло прискоренню фаз проліферації та ремоделювання рани, що забезпечує швидке утворення ГТ та скорочення площі та об'єму рани.

Проведене дослідження свідчить про значне скорочення тривалості стаціонарного лікування пацієнтів, які отримували PRP терапію. У середньому, тривалість стаціонарного лікування у підгрупах, де застосовувалась PRP, була на 20,00 – 30,00 % меншою, що підвищує ефективність використання медичних ресурсів і зменшує навантаження на хірургічні відділення.

Результати дисертаційного дослідження впроваджені в клінічну практику хірургічних відділень КНП «Міська лікарня екстреної та швидкої допомоги» ЗМР, м. Запоріжжя, КНП «Міська лікарня №8» ЗМР, м. Запоріжжя, КНП «Тернопільська міська клінічна лікарня №2», м. Тернопіль.

Результати дисертаційної роботи впроваджені у навчальний процес та наукову роботу кафедри загальної хірургії та післядипломної хірургічної освіти Запорізького державного медико-фармацевтичного університету, кафедру госпітальної хірургії, кафедри медицини катастроф, військової медицини та нейрохірургії Запорізького державного медико-фармацевтичного університету.

Ступінь обґрунтованості та достовірності наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації. Сформульовані в дисертації положення, висновки і практичні рекомендації базуються на достатній кількості клінічного матеріалу (60 хворих з вогнепальними осколковими пораненнями м'яких тканин, модифікація місцевого лікування яких була у комбінації накладання шкірних швів з введенням PRP в основній групі та 60 пацієнтів з вогнепальними осколковими пораненнями м'яких тканин в групі порівняння) із застосуванням сучасних високоінформативних методів дослідження (загальноклінічних, інструментальних та статистичних). Всі дослідження узгоджені Комісією з питань біоетики Запорізького державного медико-фармацевтичного університету (протокол № 11 від 04.12.2024), не містять даних, які суперечать сучасним вимогам біоетики та морально-етичних норм.

Достовірність первинних матеріалів дисертації здобувача ступеня доктора філософії Котенка О.І. перевірена комісією у складі: д.мед.н., професор Усачова О.В. (голова); члени комісії: к.мед.н., доцент Перцов В.І. (хірургічний напрямок), головний метролог Ребець В.С., створеною відповідно до наказу ректора ЗДМФУ № 343 від 03.10.2023 року «Про склад комісії з перевірки первинної науково-дослідної документації ЗДМФУ». Всі документи оформлені відповідно до існуючих вимог, результати досліджень оброблені сучасними статистичними методами аналізу на персональному комп'ютері. Первинна документація за обсягом та характером досліджень повністю відповідає даним, наведеним в дисертаційній роботі. Робота виконана на метрологічно повіреній дослідницькій апаратурі та повіреним інструментом. За результатами повірки дослідницької апаратури видано Експертний метрологічний висновок № 386 від 20.11.2024 року.

Повнота викладення матеріалів дисертації в опублікованих працях. Основні результати і нові наукові положення дисертації повністю висвітлені в наукових журналах та в матеріалах науково-практичних конференцій. За матеріалами дисертації опубліковано 5 наукових праць: 2 статті у наукових фахових виданнях України (категорія Б), 1 стаття - у виданні, що включено до наукометричної бази Web of Science (категорія А), 2 тези в матеріалах Всеукраїнської науково-практичної конференції. Автор не використовував у своїй роботі ідеї та розробки співавторів публікацій.

Конкретний особистий внесок дисертанта в одержання наукових результатів, що виносяться на захист. Дисертаційна робота є особистим науковим дослідженням та має практичне значення. Автором самостійно здійснено пошук наукових інформаційних та патентних досліджень,

проаналізовано та узагальнено літературні дані за темою дисертації. Разом із науковим керівником сформульовано тему, мету, поставлено завдання та узгоджено дизайн дослідження. Здобувачем особисто здійснено відбір та розподіл пацієнтів, проведення клініко-інструментального обстеження та лікування хворих, аналіз результатів. Формування бази даних і статистичну обробку матеріалу, узагальнення отриманих результатів дослідження та написання всіх розділів дисертації здійснено особисто автором. Висновки дослідження з практичними рекомендаціями сформульовано разом із науковим керівником. Опубліковані статті та тези є авторськими, містять основні результати дисертаційної роботи. Ідеї співавторів публікацій не використовувались, в дослідженні наведено лише індивідуальні наукові здобутки.

Апробація результатів дисертації. Отримані результати дисертаційної роботи висвітленні та обговорювались на Всеукраїнській науково-практичній конференції молодих вчених та студентів з міжнародною участю «Актуальні питання сучасної медицини та фармації – 2023», 25 – 26 травня 2023 року, м. Запоріжжя, Україна; Всеукраїнській науково-практичній конференції «Реконструктивно-відновлювальна хірургія наслідків бойової травми», 19 – 20 січня 2024 р., м. Кропивницький, Україна; Всеукраїнській науково – практичній конференції «Інноваційна наука: Пошук відповідей на виклики сучасності», 5 липня 2024 року, м. Житомир, Україна; Засіданні асоціації хірургів Запорізької області, 29 лютого 2024 р., м. Запоріжжя, Україна.

Недоліки дисертації щодо її змісту та оформлення. Принципових зауважень щодо змісту і оформлення дисертації немає, окремі стилістичні помилки не знижують загальну цінність дисертації.

Відповідність дисертації вимогам, що пред'являються до дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії. Дисертаційна робота Котенка Олексія Ігоровича «Обґрунтування застосування збагаченої тромбоцитами аутоплазми в лікуванні вогнепальних сліпих та осколкових поранень м'яких тканин» (науковий керівник – завідувач кафедри загальної хірургії та післядипломної хірургічної освіти ННПО ЗДМФУ, доктор медичних наук, професор Завгородній С.М.) є завершеним науковим дослідженням, в якому наведено нове вирішення актуального науково-практичного завдання щодо покращення результатів лікування хворих з ізольованими вогнепальними осколковими пораненнями шляхом комбінації шкірних швів з ін'єкціями збагаченої тромбоцитами аутоплазми.

Результати дисертаційного дослідження відрізняються науковою новизною і практичним значенням для сучасної хірургії. У дисертації та наукових публікаціях не виявлено ознак плагіату.

За формою і структурою дисертація відповідає вимогам, затвердженим наказом № 40 МОН України від 12 січня 2017 року, що пред'являються до дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії.

ВИСНОВОК

Дисертаційна робота Котенка Олексія Ігоровича «Обґрунтування застосування збагаченої тромбоцитами аутоплазми в лікуванні вогнепальних сліпих та осколкових поранень м'яких тканин» актуальна для сучасної хірургії,

являє собою самостійно виконану завершену наукову працю, яка проведена із застосуванням сучасних методів дослідження, має наукову новизну, практичну значимість, достовірні висновки та обґрунтовані практичні рекомендації. В дисертаційній роботі та в опублікованих наукових працях відсутні порушення академічної доброчесності. Основні результати, нові наукові положення та висновки дисертації, повністю опубліковані у 5 наукових роботах: 1 стаття у виданні, що включене до наукометричної бази Web of Science (категорія А), 2 статті – у фахових періодичних виданнях категорії Б, 2 тези в матеріалах з'їздів і конференцій. Відповідність проведених досліджень прийнятим етичним нормам підтверджена висновком комісії з біоетики Запорізького державного медико-фармацевтичного університету протокол № 11 від 04.12.2024; дисертаційне дослідження виконано на метрологічно повіреному науковому обладнанні, про що свідчить Експертний метрологічний висновок № 386 від 20.11.2024 року. Дисертаційна робота повністю відповідає вимогам, передбаченим «Порядком присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженим Постановою Кабінету Міністрів України № 44 від 12 січня 2022 року (зі змінами), відносно дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії. За результатами аналізу новизни, теоретичного і практичного значення дисертації та опублікованих за її темою наукових праць, а також рівня оволодіння здобувачем теоретичних знань, практичних навичок та компетентностей, засідання кафедр загальної хірургії та післядипломної хірургічної освіти ННПО, факультетської хірургії, ортопедії та травматології Запорізького державного медико-фармацевтичного університету рекомендує Вченій раді Запорізького державного медико-фармацевтичного університету утворити разову спеціалізовану вчену раду для публічного захисту дисертації Котенка О.І. на здобуття ступеня доктора філософії за його письмовою заявою.

Голосували «ЗА» - 12 осіб.

Голова фахового семінару:
доктор медичних наук, професор

Андрій КЛИМЕНКО

Сегодуненко В.Б.

Пропозиція спільного засідання кафедр загальної хірургії та післядипломної хірургічної освіти ННПО, факультетської хірургії, ортопедії та травматології Запорізького державного медико-фармацевтичного університету МОЗ України щодо складу разової спеціалізованої ради для публічного захисту дисертації Котенка Олексія Ігоровича на тему: «Обґрунтування застосування збагаченої тромбоцитами аутоплазми в лікуванні вогнепальних сліпих та осколкових поранень м'яких тканин»

На підставі аналізу новизни, теоретичного і практичного значення дисертації та опублікованих за її темою наукових праць, а також рівня оволодіння здобувачем теоретичних знань, практичних навичок та компетентностей, кафедра загальної хірургії та післядипломної хірургічної освіти ННПО, факультетської хірургії, ортопедії та травматології Запорізького державного медико-фармацевтичного університету рекомендує Вченій раді Запорізького державного медико-фармацевтичного університету утворити разову спеціалізовану вчену раду для публічного захисту дисертації Котенка О.І. на здобуття ступеня доктора філософії за його письмовою заявою, у такому складі:

Голова спеціалізованої вченої ради: завідувач кафедрою факультетської хірургії Запорізького державного медико-фармацевтичного університету МОЗ України, доктор медичних наук, професор Клименко Андрій Володимирович.

Рецензент: завідувач кафедри ортопедії та травматології Запорізького державного медико-фармацевтичного університету МОЗ України, доктор медичних наук, професор Головаха Максим Леонідович.

Рецензент: доцент кафедри загальної хірургії та післядипломної хірургічної освіти ННПО Запорізького державного медико-фармацевтичного університету МОЗ України, кандидат медичних наук, доцент Капшитар Олексій Олександрович.

Опонент: професор кафедри хірургії та судинної хірургії Національного університету охорони здоров'я України імені П.Л. Шупика, доктор медичних наук, професор Хоменко Ігор Петрович.

Опонент: професор кафедри хірургія №1 Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова МОЗ України, доктор медичних наук, професор Танасієнко Павло Васильович.

Голова фахового семінару:
доктор медичних наук, професор

Андрій КЛИМЕНКО

Секретар: доцент кафедри загальної хірургії та післядипломної хірургічної освіти ЗДМФУ,
кандидат медичних наук, доцент

Михайло ДАНИЛЮК